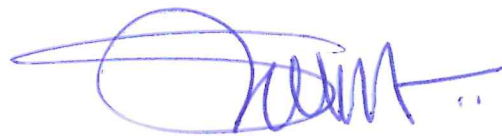

Initiatiefvoorstel: krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38), ingediend d.d. 04 april 2024 door D. Sharman en C. van Samson allen leden van De Nationale Assemblée, houdende nadere wijziging van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij (S.B. 2023 no. 157)

Paramaribo, 04 april 2024

De Initiatiefnemers:

D. Sharman

C. van Samson

Aan: De Nationale Assemblée

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek.	04 april 2024
Agenda no.	490/24
Verwezen	
Naar	

WET van .....,
houdende nadere wijziging van de Grondwet
van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116,
zoals laatstelijk gewijzigd bij (S.B. 2023 no. 157)

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende,

- De Grondwet in artikel 74 de Nationale Assemblée belast met de uitvoerende taak een besluit bij gewone meerderheid te nemen omtrent het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President;
- de Grondwet de exacte procedure betreffende het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President niet regelt;
- de Grondwet geen opdracht geeft aan de wetgever om de procedure en rechtsgevolgen van een besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President nader bij wet te regelen;
- dat het wenselijk is dat de President danwel de Vice-President dienen af te treden na een besluit daartoe van de Verenigde Volksvergadering;

dat het op grond van deze overwegingen wenselijk is de Grondwet van de Republiek Suriname nader te wijzigen;

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

In de Grondwet (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023-)no.157) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Artikel Art 74, aanhef onder a komt te luiden:

a. het kiezen en het nemen van een besluit tot tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-president. Bij wet worden nadere regels inzake de procedure en de gevolgen van het besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President vastgesteld

B. Artikel 91 komt te luiden:

lid 1. De President en de Vice-President worden door De Nationale Assemblée voor vijf jaren gekozen. De ambtstermijn van de President eindigt bij de beëdiging van een nieuw gekozen President. Indien het ambt vacant wordt, begint voor de daaropvolgend gekozen President een

nieuwe ambtstermijn. Het in de voorgaande volzin bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de Vice- President.

lid. 2. De President en de Vice-President zijn na het vervullen van twee aaneengesloten ambtstermijnen, gedurende tien jaar niet herkiesbaar.

.C. Artikel 181 lid 2 onder c. komt te luiden:

c. bij het nemen van een besluit met gewone meerderheid van stemmen over al dan niet aftreden van de President, indien De Nationale Assemblée hiertoe niet tot overeenstemming geraakt. De wet regelt de procedure en de gevolgen van een besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President.

ARTIKEL II

Slotbepalingen

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt inwerking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de .....

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

WET van .....
houdende nadere wijziging van de Grondwet
van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116,
zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoewel de Grondwet het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President maakt tot een uitvoerende taak van de Nationale Assemblée (hierna: 'DNA'), is de exacte procedure niet vastgelegd. Deze Grondwetwijziging beoogt duidelijkheid te verschaffen over de procedure tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President door een besluit van DNA. Er wordt hierna kort aandacht besteed aan de wijze waarop een eenmaal gekozen President tussentijds kan worden afgezet. Wegens het ontbreken van een Memorie van Toelichting over de ratio van de in de Grondwet neergelegde artikelen wordt gekozen voor een systematische-benadering.

Systeem Tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President

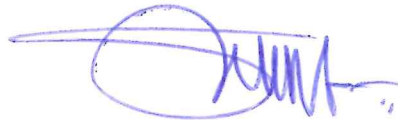
Ingevolge artikel 74a van de Grondwet betreft het nemen van een besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President een uitvoerende taak van De Nationale Assemblée. Het betreft een besluit dat bij gewone meerderheid genomen kan worden. Hiervoor zijn er twee aanwijzingen. Artikel 83 lid 2 geeft aan welke besluiten bij gewone meerderheid worden genomen en geeft niet aan dat het besluit tot het tussentijds doen aftreden van de President of de Vice-President volgens een bijzondere meerderheid geschiedt. Ten tweede, in 1999 werd bij gewone meerderheid een besluit genomen ten aanzien van doen aftreden van toenmalig President dhr. Wijdenbosch. Nu de Grondwet de exacte procedure niet aangeeft en nog ervaring met de Grondwetstoepassing moet worden opgedaan, is het wenselijke deze procedure wettelijk vast te leggen. Er moeten echter keuzen gemaakt worden en obstakels overwonnen worden. Deze worden puntsgewijs behandeld:

- Er is voor gekozen om de Grondwet een opdracht aan de wetgever te geven de kwestie bij organieke wet nader te regelen. Na deze wijziging dient er dus nog een wet aangenomen te worden waarin de procedure wordt vastgesteld.

- Indien DNA er niet uitkomt, dient er een VVV (Verenigde Volksvergadering) plaats te vinden (waar die uit bestaat zie 181 lid 1 GW), zie art. 181 lid 2 sub c GW. Het betreft hier een besluit bij wet, de President is ook de wetgevende macht zodat dit besluit van de VVV door hem dient te worden bekrachtigd. Is dit nog wel wenselijk? In het verleden werd erop gewezen dat de zittende President kan weigeren een besluit van de VVV te ondertekenen. Hierdoor kan er op enig moment sprake zijn van twee Presidenten. Dit is onwenselijk daar het besturen onmogelijk zou maken.
- Er zijn staatsrecht deskundigen die menen dat voor het tussentijds doen aftreden van de President en de Vice-President artikel 91 Grondwet (met daarin een termijn van vijf jaar) gewijzigd moet worden. Echter, vanwege het woord ' tussentijds' doen aftreden, hoeft geen wijziging plaats te vinden van dat artikel. Het woord tussentijds ziet op de periode tussen de eerste en laatste dag van de zittende President en Vice-President. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om een nieuw lid 2 toe te voegen aan artikel 91, waarvan de inhoud voor zichzelf spreekt.

Paramaribo, 04 april 2024

De Initiatiefnemers:

D. Sharman

C. van Samson